

Харківське методичне об'єднання університетських бібліотек
Полтавське обласне методичне об'єднання бібліотек
ЗВО III–IV рівнів акредитації
Харківське обласне відділення (філія) ВГО «Українська бібліотечна асоціація»
Американські Ради з міжнародної освіти в Україні
“Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти”
Балтійська Міжнародна академія (Рига, Латвія)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Центральна наукова бібліотека
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Науково-технічна бібліотека
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Наукова бібліотека
Національний університет «Львівська політехніка»
Науково-технічна бібліотека

III конференція з циклу «Бібліотека I_покоління: виклики, проєкції, очікування»

**«Шляхом до істини...»
або про вплив бібліотекарів на академічну доброчесність
в освітньому та науковому середовищі університету**

Матеріали III наукової конференції
18-19 травня, 19-20 жовтня 2021 р. Харків

Харків
2021

УДК 02 (063)

Ш 70

Рекомендовано до електронної публікації Радою з наукової та методичної роботи Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, прот.№ 9, від 26 листопада 2021 р.

Укладачі: І. К. Журавльова, М.О. Подрезова, В.О. Сидоренко

Редактор: Ю.Ю. Полякова

«Шляхом до істини...» або про вплив бібліотекарів на академічну доброчесність в освітньому та науковому середовищі університету : матеріали ІІІ наук. конф. (Харків, 2021 р.). – Харків, 2021. – («Бібліотека І_покоління: виклики, проєкції, очікування»).

Збірник містить матеріали ІІІ наукової онлайн-конференції з циклу «Бібліотека І_покоління: виклики, проєкції, очікування», яка відбулась на базі Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у травні та жовтні 2021 р. Тема конференції: «Шляхом до істини...» або про вплив бібліотекарів на академічну доброчесність в освітньому та науковому середовищі університету. Під час конференції обговорювалися питання академічної доброчесності, якості наукових публікацій, інновацій у роботі бібліотек, проблеми обслуговування користувачів у період пандемії тощо. Ці матеріали можуть стати у пригоді бібліотекарям, викладачам та студентам ЗВО та усім, хто займається науковою працею та користується ресурсами бібліотек.

УДК 02 (063)

Ш 70

© Автори статей, 2021

Чуканова Світлана

Роль бібліотеки у проведенні навчань з академічної доброчесності на прикладі Наукової бібліотеки НаукМа

Анотація: Академічна доброчесність є необхідною складовою сучасної освітньої та наукової спільноти. Питання формування культури академічної доброчесності в освітньому середовищі є всеохоплюючим і стосується всіх підрозділів освітніх закладів. Важливими аспектами академічної доброчесності є боротьба з плагіатом та інформаційна грамотність. Саме аспект інформаційної грамотності напряму залежить від бібліотеки навчального закладу.

Ключові слова: академічна доброчесність, навчальні заходи, наукові заходи, масові заходи, бібліотечні активності.

Abstract. Academic integrity is vital component of the modern educational and scholarly community. The issue of forming a culture of academic integrity in the educational environment is comprehensive and applies to all departments of educational institutions. Important aspects of academic integrity are the fight against plagiarism and information literacy. It is the aspect of information literacy that directly depends on the library of the educational institution.

Keywords: academic integrity, educational events, scholarly events, regular events, library activity.

Вступ. Досвід Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія» у навчанні академічної доброчесності в контексті інформаційної грамотності досить великий.

Бібліотека залучена до проведення занять в межах курсу «Вступ до могилянських студій» для першокурсників бакалаврських програм (три практичні заняття проводяться співробітниками бібліотеки: пошук у каталозі, робота з базами даних наукової інформації, академічна доброчесність); курсу «Академічна доброчесність» для магістрантів першого року навчання програми «Антикорупційні студії» (розробка курсу здійснювалась співробітниками бібліотеки С. О. Чукановою та І. В. Рябець); курсу «Цифрова наука та інформаційна грамотність» (розробка курсу здійснена Т. О. Ярошенко, С. О. Чукановою та Л. Д. Криворучкою у тісній співпраці та за сприяння співробітників наукової бібліотеки) для аспірантів та слухачів Ph. D.-програм першого року навчання.

До всього перерахованого, бібліотека на прохання викладачів та студентів проводить тренінги з бібліографічного опису, інформаційного пошуку, управління даними досліджень, профілів науковців тощо. Залученість наукової бібліотеки до проблеми академічної доброчесності в освітньому контексті можна зобразити у вигляді схеми (схема 1).

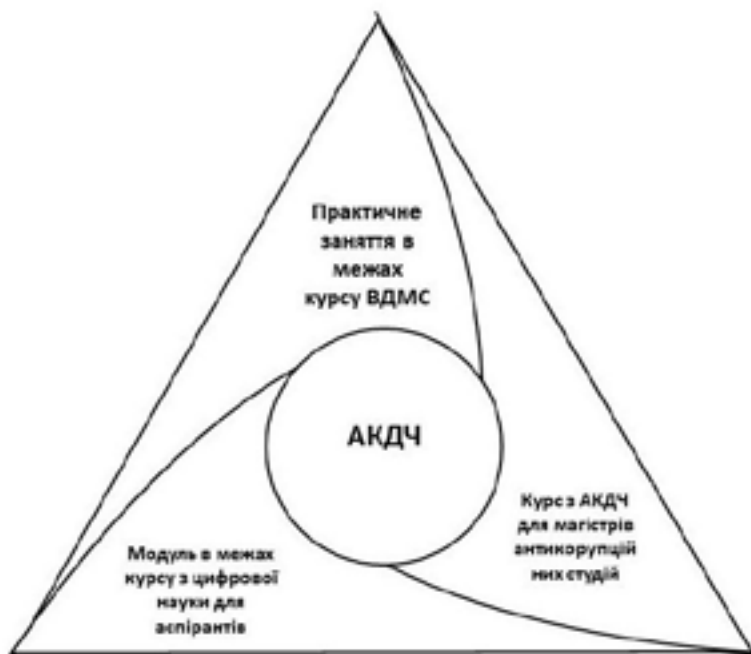

Схема 1. Участь НБ НаУКМА у навчанні принципам академічної доброчесності.

Окрім залучення до навчального процесу, бібліотека постійно проводить масові заходи для всіх користувачів (у тому числі і сторонніх), присвячені темі академічної доброчесності: конференції, тренінги, вебіари, виставки матеріалів, короткі відео-інструктажі тощо. Центр забезпечення якості освіти в НаУКМА залучає наукову бібліотеку до співпраці і проведення заходів для підвищення кваліфікації викладачів, зокрема з тематики інформаційної грамотності та академічної доброчесності. Бібліотека також не стоїть осторонь сучасних форм навчання, тож результатом залучення бібліотеки до інформування про академічну доброчесність на всіх рівнях є її участь у розробці та записі он-лайн курсів «Академічна доброчесність в університеті» на платформі ВУМ [1] та «Наукова комунікація в цифрову епоху» на платформі Prometheus [2]. Отже, бібліотека залучена як в освітню, так і в наукову діяльність, проте активно просуває тему академічної доброчесності й посередництвом масових заходів, спрямованих на широку аудиторію поза межами академії, що відображено у схемі 2.

Схема 2. Сукупність заходів НБ НаУКМА для популяризації АКДЧ.

Робота зі студентами та аспірантами. Головна мета будь-якого курсу з академічної доброчесності – навчити слухачів застосовувати теоретичні знання, набуті у навчальному курсі у майбутній практичній професійній діяльності. Необхідно подбати про формування цілісної системи знань про сукупність моральних та юридичних принципів і правил, якими повинні керуватись учасники освітнього та наукового процесів в академічному середовищі.

При роботі над програмою курсу чи тренінгу варто звернути увагу на такі першочергові завдання:

- дослідження поняття «академічна доброчесність» у контексті як вітчизняного, так і зарубіжного досвіду і законодавства;
- усвідомлення ключових цінностей академічної доброчесності (чесності, довіри, справедливості, відповідальності, поваги та сміливості) [7];

- розгляд видів порушень академічної доброчесності;
- поглиблення навиків інформаційної грамотності та використання баз даних наукової інформації з метою верифікації джерел;
- формування умінь зі створення бібліографічного опису та посилань на джерела інформації в академічних текстах у тому числі за допомогою референс-менеджерів;
- вивчення основних технік уникнення академічного плагіату (збереження балансу голосу, цитування, перефразування, узагальнення);
- засвоєння критеріїв оцінки інформаційних джерел (авторитет, надійність, покриття, актуальність);
- тренування навиків інформаційного пошуку у тому числі з урахуванням наукометричних показників;

У межах курсу чи модулю з академічної доброчесності варто акцентувати увагу на такій тематиці:

- зміст та сутність поняття «академічна доброчесність»;
- види порушень академічної доброчесності, зокрема «плагіат» та «самоплагіат» як його різновид;
- інформаційна грамотність та верифікація джерел за допомогою інформаційного пошуку;
- баланс голосу та техніки уникнення плагіату;
- розгляд нормативних та правових документів, а також внутрішньої документації, що стосується академічної доброчесності.

Якщо говорити про залучення бібліотеки до навчального процесу та проведення практичних або семінарських занять, варто зауважити, що семінарські та практичні заняття у свою чергу спрямовані на поглиблене засвоєння теоретичних знань та набуття практичних навичок. Під час них перевіряється рівень засвоєння основних положень та тем, розвивається навик публічних виступів та дискусій.

Для кращого засвоєння матеріалу варто залучати студентів до обговорень, дискусій, написання есе, проведення дебатів, вправ з рецензування, виступів, ділових ігор чи обговорень кейсів та етичних дилем.

Поглибленому вивченню теми сприяє самостійна робота, що орієнтована на більш широкий огляд тематики із залученням періодичних видань, наукових праць, баз даних, монографій з окремих питань дисципліни чи теми. Важливою складовою самостійної роботи студентів є виконання індивідуальних робіт.

Теми для виступів, есе чи обговорень можуть бути різними та стосуватись різних аспектів академічної доброчесності або наукової етики, зокрема:

1. Академічна нечесність як прояв корупції в освітньому науковому та навчальному середовищі.

2. Академічний плагіат як різновид плагіату та самоплагіат як різновид академічного плагіату.

3. Верифікована інформація як метод боротьби з фабрикаціями та фальсифікаціями в науці.

4. Етичні дилеми у відносинах опонент-дисертант та науковий керівник-магістрант.

5. Неправильний бібліографічний опис як прояв плагіату.

В якості прикладу практичного завдання, можна розглянути вправу «Практика перефразування» (за Баррі Гілмором).

Необхідний підручник: Gilmore, Barry. Plagiarism : a how-not-to guide for students / Barry Gilmore. – Portsmouth, NH : Heinemann, [2009]. – VI, 98 p.

Сторінки оригіналу тексту: 22–23.

Зміст завдання: Прочитати уривок, запропонований Баррі Гілмором: «Плагіат має на меті приховати джерело, у той час як алюзія джерело розкриває (поезія, художній твір, п'єса, мемуари тощо). Ви можете використовувати алюзії. Вони є посиланнями до інших текстів, що розширюють початкове значення. Що ж стосується академічного письма (есе, досліджень, аргументації, звітів, то вам потрібно документувати усі джерела, що ви використали» [4, с. 22–23; 6] (*тут та далі переклад з англ. мови авторки статті*)).

NB! Цитата взята Б. Гілмором з джерела: Grace Hauenstein Library. n.d. «Academic Integrity». Aquinas College. www.Aquinas.edu/library/plagiarism.html (accessed Feb.18, 2008), з того часу джерело оновилося і в нас проходить у переліку під пунктом 6.

Тепер дайте відповіді на такі питання:

1. Відповідно до тексту, що ви прочитали – у чому різниця між плагіатом та алюзією?

2. Знайдіть, на вашу думку, найважливіше речення та запишіть його.

3. Обведіть найбільш важливі слова у реченні та запишіть їх (3-4 слова не більше).

4. Перефразуйте речення, яке ви обрали відповідно до завдання 2. Ви можете використати два слова з вашого списку у завданні 3, але не використовувати жодних інших слів з тексту оригіналу.

5. Напишіть власне речення, у якому процитуйте якусь частину з уривку. Не забувайте про лапки для цитованих фраз «».

6. Напишіть контраргумент, чому автор може бути не зовсім правий, і де в науковому тексті може бути використана алюзія?

7. Тепер напишіть власний уривок. У ньому прокоментуйте оригінальний текст з завдання і зазначте, чи ви переважно погоджуєтесь чи ні із думкою автора. У тексті процитуйте певний шматок з оригіналу або перефразуйте його і не забудьте проставити посилання після цитати або перефразування [4, с. 22-23].

Така вправа корисна для покращення навиків академічного письма та роботи з джерелами інформації.

NB! Варто зауважити, що текст вправи з незначними скороченнями є перекладом-адаптацією С. Чуканової з англійської мови, усі ідеї, зазначені в ньому належать Баррі Гілмору.

Робота з викладачами. Проте, бібліотека університету працює не лише зі студентами у напрямку академічної доброчесності, але й з викладачами. Під час тренінгів для викладачів важливо обмінюватись думками щодо підходів визначення плагіату в роботах і обговорити можливі практики запобігання плагіату. На тренінгах з викладачами можна обговорити поради педагогів та дослідників академічної доброчесності, зокрема розглянути поради від Роберта Гарріса як запобігти плагіату з його праці:

Harris R. A. The plagiarism handbook: strategies for preventing, detecting, and dealing with plagiarism / R. A. Harris. – Los Angeles, CA : Pyrczak Pub, 2001. – VIII, 208 p.

Пропонуємо вашій увазі власну україномовну адаптацію порад для викладачів від цього дослідника з питань плагіату:

1. Роберт Гарріс радить чітко ставити завдання, що означає: конкретизувати свої очікування; зазначити, чи можна використати цю роботу на курсі іншого викладача (за домовленості); узгодити стиль бібліографії; деталізувати свої вимоги; уточнити, чи тема одна на всіх, чи ви маєте варіанти тем (які ви міняєте щосеместрово); зазначити, чи можуть студенти дискутувати, ділитись літературою та оцінювати роботи один одного, чи може студент просити про зміну теми і на якому етапі; обирати специфічні незвичні теми, на які непросто знайти готові роботи; дати завдання студентам звузити власні теми. Якщо студенти просять вас дозволити писати на свою тему, то обговоріть з ними, як її адаптувати до вашого курсу. Наприклад, якщо студент просить взяти собі тему «Інтернет-продажі», можна адаптувати її наступним чином: «Продаж книг в Інтернеті: коротка історія Amazon». Потрібно заборонити студентам завантажувати свої роботи у файлообмінники чи ресурси з готовими письмовими роботами.

2. Друга порада – розділити завдання на частини, для цього необхідно встановити кілька дедлайнів для різних етапів роботи. Вимагайте

конкретні структурні компоненти та зазначайте, що, наприклад, у роботі потрібно використати: 2 Інтернет-джерела, 2 друкованих книжкових видання, 2 друкованих періодичних видання, 1 інтерв'ю чи опитування, проведене студентом. Дайте завдання проаналізувати конкретну статтю чи книгу кожному студенту. Можна включити в елементи роботи графіки або таблиці. Щонайменше 3 джерела мають бути цьогорічними або минулорічними. Можна дати певні дані та сказати, щоб студенти їх інтерпретували. Дати завдання студентам проводити опитування, залучати досвід з позааудиторної діяльності, наприклад, спортивної. Варто давати відповіді на питання, що виникли в ході дискусій на семінарських заняттях. Бажано встановити проміжні дати та розділити роботу на етапи з чітким дедлайном до кожного етапу:

- тема;
- попередня бібліографія;
- аналіз;
- робота з джерелами;
- вступ;
- чернетка;
- фінальна бібліографія;
- фінальна чернетка.

На цьому етапі можна вносити корективи, збирати чернетки для подальшого порівняння з кінцевим результатом.

3. Третьою порадою є розділення загальної кількості балів між етапами. Наприклад: письмова робота = 200 балів; тема – 10; попередня бібліографія – 10; аналіз – 20; вступ – 10; попередня чернетка – 50; фінальна чернетка – 100. Можна дати студентам завдання зробити аналіз джерел та пояснити, навіщо вони їх використали у тексті. Добре, якщо студенти зроблять коротку анотацію до кожного пункту бібліографії та нададуть відповіді на такі питання:

- Наскільки корисним було це джерело?
- Яка його актуальність?
- Для якої аудиторії воно написано?
- Як ви перевірили його надійність?

Вимагайте цитувати та посилатись на нові джерела чи свіжі періодичні видання (менш, ніж 5-річної давнини або нову статистику за останній рік чи два). Вимагайте ксерокопії та роздруківки джерел, де маркером мають бути виділені процитовані елементи. Не дозволяйте студентам міняти тему в останній момент.

4. Четвертим важливим пунктом є взаємодія та зворотній зв'язок. Можна зробити окремим заняттям попередню перевірку, щоб студенти

перевірили та оцінили роботи один одного та обговорили їх. Нехай кожен студент принесе 2 відгуки на свою роботу від одногрупників. Студентам потрібно пояснити, чи вносили вони зміни після таких рецензій або, якщо не вносили, то чому. Вимагайте усних звітів по кожному етапу роботи, презентацій в аудиторії. Вимагайте узагальнюючого есе після того, як студенти здадуть роботу. Нехай вони опишуть, з якими проблемами зіткнулись під час написання, та як їх вирішили. Нехай студенти підпишуть документ з доброчесності, тобто засвідчать, що надали дійсно свій авторський текст, внесли точні бібліографічні дані і несуть за це відповідальність.

5. Останнім пунктом є заклик апелювати до кодексу честі [5, с. 43–60].

NB! Варто зауважити, що текст порад з незначними скороченнями є перекладом-адаптацією С. Чуканової з англійської мови, усі ідеї, зазначені в ньому належать Роберту Гаррісу.

Проведення масових заходів для інших користувачів. В разі, якщо ваша цільова аудиторія школярі, можна обрати для цікавого заходу з теми академічної доброчесності вправи, що цікаві цій аудиторії. Зокрема, Кетлін Фокс пропонує 25 ігор та цікавих активностей для покращення навичок документування джерел. Для прикладу візьмемо вправу «Заспівай пісню», яка тренує навички цитування оригінальних музичних джерел та компакт-дисків та заохочує до творчості. Вправа займає 25–30 хвилин, для неї знадобляться папір, олівці, дошка. Інструктаж займає 5 хвилин. Учасникам потрібно роздати матеріали.

Що потрібно зробити далі:

1. На дошці написати: група/виконавець, назва пісні, альбом або диск, видавець, рік.

2. Поділіть учнів на групи, нехай кожна група придумас собі назву (у групі повинно бути 3–4 учасника мінімум).

3. Упродовж 10–15 хвилин група повинна придумати пісню та заспівати її хором.

4. Група повинна придумати назву пісні.

5. Кожна група також повинна назвати свій альбом.

6. В якості видавця використайте назву школи, а рік оберіть теперішній.

7. Кожна команда повинна написати вихідні дані своєї пісні на дошці перш, ніж виступити перед класом.

8. Пам'ятайте про оплески.

9. Перевірте правильність задокументованих джерел пісень.

Ці активності можна доповнити, задавши учням певну тематику пісні, або ж придумати дизайн обкладинки альбому чи скомбінувати цей урок з

уроком музики тощо [3, с. 20].

NB! Варто зауважити, що текст вправ з незначними скороченнями є перекладом-адаптацією С. Чуканової з англійської мови, усі ідеї, зазначені в ньому належать Кетлін Фокс.

Як бачимо, бібліотека може долучатись до таких типів заходів:

- навчальні,
- наукові,
- масові (схема 3).

Схема 3. Типи аудиторій та заходів для популяризації АКДЧ.

Висновок: Залежно від того, з якою аудиторією працює бібліотека підбирається тип заходу та робиться акцент на тренуванні певних навичок. Зокрема, якщо цільовою аудиторією є викладачі, то варто проводити круглі столи, тренінги, дискусії, під час яких можна спільно виробити стратегію промоції академічної доброчесності серед спільноти університету.

Якщо аудиторією є бібліотечні фахівці, то можна проводити зустріч у форматі тренінгу для тренерів та обговорити нагальні питання академічної доброчесності і поділитись досвідом проведення тематичних заходів.

Якщо аудиторією є студенти чи аспіранти, то потрібно зробити акцент на інформаційній грамотності та бібліографічному описі, оскільки ці вміння потрібні для виконання письмових робіт та написання статей і є ключовими в їх навчанні та академічній кар'єрі.

Якщо ваша аудиторія – це школярі, то популяризувати інформаційну

грамотність та академічну доброчесність можна в ігровій та розважальній формі, щоб зацікавити аудиторію, а не відштовхнути суворими правилами та вимогами.

Список використаних джерел

1. «Академічна доброчесність в університеті» – ВУМ online [Електронний ресурс] // Перша в Україні дистанційна платформа громадянської освіти – ВУМ online. URL: <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/> (дата звернення: 26.04.2021).
2. Наукова комунікація в цифрову епоху [Електронний ресурс] // | Prometheus. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:UKMA+SCDA101+2020_T1/about (дата звернення: 05.04.2021).
3. Fox K. Plagiarism! Plagiarism! 25 fun games and activities to teach documenting and sourcing skills to students. Madison : UpstartBooks, 2010. 56 p.
4. Gilmore B. Plagiarism : a how-not-to guide for students. Portsmouth, NH : Heinemann, [2009]. VI, 98 p.
5. Harris R. A. The plagiarism handbook: strategies for preventing, detecting, and dealing with plagiarism. Los Angeles, CA : Pyczak Pub, [2001]. VIII, 208 p.
6. LibGuides: plagiarism: academic integrity and plagiarism [Electronic resource] // Grace Hauenstein Library – LibGuides at Aquinas College. URL: <https://aquinas.libguides.com/library/plagiarism> (date of access: 26.04.2021).
7. The fundamental values of academic integrity / ed. by A. Hulbert et al. 3rd ed. International Center for Academic Integrity, 2021. 14 p. URL: https://www.academicintegrity.org/wp-content/uploads/2021/02/20019_ICAI-Fundamental-Values_R12.pdf (date of access: 17.02.2021).

Відомості про авторів

Бикова Тетяна Миколаївна – завідувачка відділу наукової обробки документів та організації каталогів Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Боровик Ольга Борисівна – директорка бібліотеки Української медичної стоматологічної академії

Вдовіна Олена Олександрівна – кандидатка наук з соціальних комунікацій, доцентка кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Влащенко Людмила Георгіївна – заступниця директорки Наукової бібліотеки Харківського національного університету радіоелектроніки

Грищенко Тамара Борисівна – директорка Наукової бібліотеки Харківського національного університету радіоелектроніки

Нікітенко Олександр Миколайович – доцент кафедри інформаційно-вимірювальних технологій Харківського національного університету радіоелектроніки

Горбенко Юрій Леонідович – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Журавльова Ірина Казимирівна – директорка Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Зінченко Світлана Володимирівна – старший науковий співробітник Національного музею у Львові ім. А. Шептицького

Куклін Володимир Михайлович – доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри штучного інтелекту та програмного забезпечення Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Сіренькая Анна Валеріївна – провідний інженер ООО «Енергоэколог» (м. Харків)

Лискова Катерина Андріївна – завідувачка сектором міжкультурної комунікації та проектної діяльності Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Ляхова Кристина – магістр, бібліотекар Библиотеки Балтийской Международной академии (Латвия)

Мите Андра – доцент, руководитель службы качества обучения
Балтийской Международной академии

Доронина Ксения – референт правления Балтийской международной
академии

Мурашко Олена Сергіївна – завідувачка інформаційно-
бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Одеського національного
університету імені І. І. Мечникова

Maria Pawłowska – Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Katarzyna Dobija – Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Чередник Людмила Анатоліївна – кандидатка філологічних. наук,
доцентка кафедри українознавства, культури та документознавства
Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія
Кондратюка»

Сидоренко Валентина Олегівна – директорка НТБ, Національного
університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Чуканова Світлана Олександрівна – канд. пед. наук, завідувачка
сектору Наукової бібліотеки, старша викладачка кафедри психології та
педагогіки, Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Зміст

Вступ

Бикова Тетяна

Інформатизація традиційних каталогів як інструмент бібліотечного маркетингу: з досвіду Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова	9
--	---

Боровик Ольга

Бібліотека – важливий суб'єкт формування критичного мислення в користувачів	15
--	----

Вдовіна Олена

Інноваційні бібліотечні програми для підлітків	21
--	----

Влащенко Людмила, Грищенко Тамара, Нікітенко Олександр

Відкрита наука у технічному університеті.....	26
---	----

Горбенко Юрій

Критичне мислення як навичка сучасної особистості	36
---	----

Ірина Журавльова

Бібліотекар, який вміє рахувати до 10 або про бібліотечну статистику з точки зору академічної доброчесності	42
--	----

Зінченко Світлана

Пергаментні фрагменти могильницького градуалу середини хві ст. Зі збірки НМЛ ім. Митрополита Андрея Шептицького	56
--	----

Куклін Володимир, Сіренькая Анна

Система пріоритетів за останні три тисячі років (наукові пріоритети і плагіат)	69
---	----

Лискова Катерина

Чи можуть статистичні річні звіти бібліотек надихати?.....	75
--	----

Ляхова Кристина

Опыт работы в период пандемии в библиотеках Латвии на примере библиотеки БМА.....	78
--	----

Мите Андра, Доронина Ксения

Внедрение академической честности и принципов этики в Балтийской Международной академии	82
--	----

Мурашко Олена

Cogito ergo sum: етична складова наукової роботи 89

Maria Pawłowska, Katarzyna Dobija

«Dobre jest to, co uczciwe – wszystkie pozostałe dobra są fałszywe i podrabiane» (Seneka) : praca biblioteki z kultury uczciwości akademickiej 97

Чередник Людмила, Сидоренко Валентина

Академічна доброчесність в освітньому та науковому середовищі: бібліотечні ресурси 108

Чуканова Світлана

Роль бібліотеки у проведенні навчань з академічної доброчесності на прикладі Наукової бібліотеки НаукМа 116

Відомості про авторів 126

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Центральна наукова бібліотека

«Шляхом до істини...»
або про вплив бібліотекарів на академічну доброчесність
в освітньому та науковому середовищі університету

Матеріали III наукової конференції
18-19 травня, 19-20 жовтня 2021 р. Харків

Комп'ютерна верстка
serg.g.zhuravlev@gmail.com